

emma

atenció a la gent gran

Núm. 4 / Setembre de 2006

Publicació gratuïta

Avui parlem de...
la Montserrat Canal
Això de l'estiu
La nova unitat
de psicogeriatria
L'ajuda a domicili
Història de l'edifici actual
Voluntariat: Tot un detall
Festes i activitats

Sabies que...

Maribel Giménez. Directora de la Fundació Emma

les vacances...

Ara que s'acaba l'estiu, tot i que falten uns quants dies, encara tenim en el nostre pensament les enyorades vacances. Estem esperant tot un any per passar algunes setmanes amb la família o amb els amics o, simplement, sols. Sabies que cada vegada augmenten més les agències que es dediquen a organitzar viatges o vacances per a solters?

Tot i que sembla una cosa de tota la vida, la idea de marxar de vacances no és tan antiga com sembla. Fins a finals del segle XVIII, els únics que feien vacances eren els nobles i aristòcrates benestants. La primera vegada que es parla de la idea de l'esbargiment, apareix a l'antiga Grècia, on només els ciutadans

barons, amb pedigrí o sense, es podien reunir als banys públics d'Atenes per combinar la seva

higiene personal amb les habilitats socials. El mateix feien els romans a les seves termes, de les quals actualment nosaltres només podem visitar les ruïnes. De fet, la idea de "vacances" que pressuposa un viatge, no apareix fins a l'època dels romans, quan l'emperador Adrià va fer construir una xarxa de carreteres que facilitava el trasllat d'una ciutat a l'altra. Llavors els romans privilegiats deixaven les seves cases de Roma per anar a l'estiu cap a la Gàl·lia (antiga França), a Espanya o als voltants del riu Danubi. Però això passava al S. II de la nostra era, i només ho podien fer

les classes acomodades.

Molts segles després, el 1800, els francesos van imposar la idea d'estiuejar entre els aristòcrates, que amb les primeres calors es traslladaven des de les seves mansions de París i Versailles cap a la zona de la Campanya, amb interminables caravanes de carruatges i cavalls, que incloïen els servents, els animals domèstics i fins i tot el metge personal. Feien pomposes festes, balls fastuosos i anaven de cacera. Tot era oci i diversió. Mentrestant, els camperols només feien vacances quan no es podia llaurar, plantar o recollir la collita o cuidar el bestiar, o sigui, quasi mai.

Continuarà

Nou equip de direcció a la Fundació Emma

Des del mes de febrer d'enguany, la Fundació Emma compta amb un equip de direcció per a gestionar-la.

Es tracta de la Maribel Giménez, com a directora, i d'en Jaume Forment, com a sots-director.

Ambdós ja treballaven a la Fundació; la Maribel, com a fisioterapeuta, i en Jaume com a coordinador del SAD.

Les ganes i la il·lusió faran que aquest equip de direcció dugui a bon port el futur de la Fundació, tant pels projectes que hi ha endegats actualment, com pels que es preveu posar en funcionament en un futur.

Els podreu trobar a la Fundació, al telèfon 972720095, o al telèfon de contacte del SAD, el 676341904

Bona sort!

Editorial

En primer lloc, en nom de tot el patronat de la fundació que presideixo, vull manifestar el meu agraïment a totes aquelles persones que han contribuït a aconseguir, l'any 2005, uns resultats socials i econòmics tan positius. El patronat està gratament satisfet de la qualitat dels serveis de la Fundació i de la seva progressió, demostrada any rere any.

L'any 2005 va iniciar-se una important modificació en l'estructura interna de la Fundació, després que el director-gerent des de l'inici de la fundació, el senyor Joan Cortadellas deixés el càrrec el mes de maig. Des d'aquesta revista, li vull reiterar el meu respecte, així com el del patronat, i agrair-li la seva dedicació intensa a la institució. Ha estat el període de naixement de la Fundació, la seva consolidació i l'inici de la fase de creixement.

Aquest any ha estat important per a la Fundació, no només pels resultats. Aquest ha estat l'any en el qual la Fundació ha consolidat els més de 90 usuaris que atenem fora de la mateixa Fundació, a tota la comarca. Ha estat l'any en que hem estrenat el vehicle adaptat per millorar la mobilitat dels residents i que permet potenciar serveis com el centre de dia o el mateix hospital de dia. Malgrat tot, aquest final d'any ha estat el moment més important de creixement de la Fundació. Des del 30 de setembre la Fundació Emma compta dins dels seus actius amb dos edificis

que sumats arriben a més de 4.500 metres quadrats: l'edifici de la Colònia Espona i el de la residència, en format de concessió administrativa.

Voldria fer una menció especial al futur. L'any 2006 ens esperen reptes importantíssims i objectius que afectaran a tot el sector i que el transformaran. L'entrada en vigor de la Llei de la dependència ha de ser un canvi també per a la Fundació. Haurem de fer una transformació de la nostra institució per saber atendre, no només la gent gran, sinó també la gent amb dependència, al marge de la seva edat. També, de forma clara el nou any, ens ha de suposar saber atendre amb més qualitat la diversitat dels nostres usuaris, segmentant el tipus de dependència amb la creació d'unitats més específiques, i naturalment, el 2006 ha de suposar l'inici de les obres de la colònia Espona convertint aquests dos espais en un centre de recursos per a l'envelliment al bell mig de Sant Joan de les Abadesses.

Vull tornar a reiterar l'agraïment en nom propi i del patronat per la confiança que ens diposita la gent. No acabo sense agrair a tot el personal de la Fundació la seva dedicació i contribució a fer de la nostra institució un referent comarcal i, fins i tot, del sector.

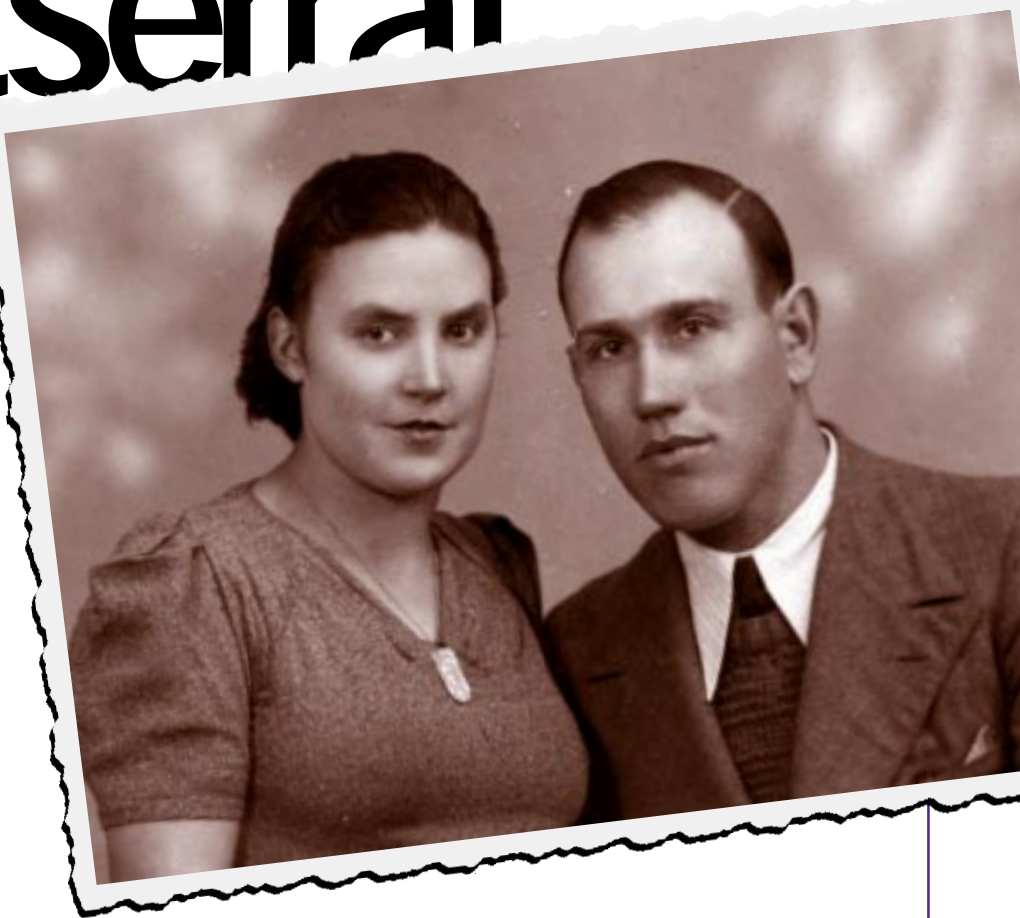
Carles Bassaganya i Serra
President de la Fundació Emma

Parlem de... la Montserrat

Maria Picola Puigvert

Amb la Montserrat Canal ens coneixem de tota la vida, però avui m'ha explicat coses de la seva intimitat que segurament poca gent coneix. Com que som amigues, la Montserrat m'explica que fa 23 anys que viu a la Residència, abans en deien "l'Hospital".

L'any 1983, el seu marit es posà molt malalt i ella estava molt delicada; no tenien fills. Aconsellats pel doctor Casademunt, van ingressar a l'hospital, aprofitant que en aquell moment hi havia places lliures. Però, com diu la Montserrat, a l'hospital els van cuidar tan bé, que ja es van quedar a residir-hi. Quan ella i el seu marit varen començar a residir en aquesta institució, era gestionada per les Germanes Serventes de la Passió. Van ser tants anys de convivència amb la comunitat religiosa, compartint festes, penes i alegries, que les germanes Cari, Amàlia, Conxita o l'Asensi, varen ser com part de la seva família. Durant aquests anys sempre

ha estat en la mateixa habitació. Al principi amb el seu marit. Des de fa 12 anys, quan el seu marit va morir, comparteix l'habitació, amb la Filomena Juncà.

La Montserrat tenia 4 germanes. Van néixer totes a Vallfogona, a Can Revotó. Quant tenia 12 anys, amb tota la família es traslladaren a viure a una casa de pagès de Sant Joan de les Abadesses. Començà a treballar a la Colònia Jordana, coneguda com "Cal Gat". De tan

petita, no arribava a les màquines i li encomanaren les feines més senzilles. Aleshores, el director de la fàbrica era el Sr. Ledó. Va aprendre a fer de filadora i així, una mica després, va poder treballar com a filadora a la fàbrica Llaudet. La família vivien a Cal Coret, una casa a vuit quilòmetres de la vila. La Montserrat baixava a treballar el dilluns a primera hora, i cada tarda, tota la setmana, en plegar de treballar, es quedava a dormir a Can Metus, una casa de la vila. A canvi de l'allotjament rentava la roba, anava a buscar menjar per a conills i feia les feines que bonament podia. El dissabte a la tarda tornava a casa amb la seva família, fins al proper dilluns.

Eren temps difícils. L'incendi

de fàbriques fou l'últim acte de la Guerra Civil. Obligà la Montserrat, juntament amb la seva germana Núria, a desplaçar-se a Vic i treballar en el servei domèstic. Moltes noies es quedaren sense feina i van fer el mateix. Les dues germanes van servir a la mateixa casa de Vic. D'aquella família i dels seus senyors, només en guarda bons records i agraïment.

Un dia, durant la seva estada a Vic, va trobar-se amb un altra de la seves germanes, que va explicar-li que coneixia un noi de Cantallops, de l'Empordà, que es deia Hermenegildo. Li assegurà que aquest jove era una bona persona i que li agradaria cartejar-se amb ella. A ella no li va semblar malament. Així va començar un festeig per carta. El carteig va durar un

any i mig.

Mentre servien a Vic, la mare de les noies es posà molt malalta. Van haver d'ingressar-la a l'Hospital Clínic de Barcelona. Els senyors de la casa on servien la Núria i la Montserrat, li van donar totes les facilitats perquè la Montserrat cuidés la mare a l'hospital el temps necessari, amb la tranquil·litat que li seria abonat, sense cap descompte, el sou. La seva mare patí una intervenció quirúrgica molt delicada. Després de deu dies fou donada d'alta. La tornada a Sant Joan la van fer amb un camió. Les desgràcies mai no venen soles. Casualment el viatge coincidí amb els terribles aiguats del 19 d'octubre de 1940. En ple temporal arribaren a Vic. Els senyors de la casa on les noies servien, unes persones

A la pàgina de l'esquerra podem veure la Montserrat amb el marit al cap de poc de casats, i una fotografia de l'Hermenegildo a l'època militar.

A la dreta, una fotografia amb familiars i amics a la plaça Clavé.

En un viatge a la Costa Brava a l'ant 1965 amb la família. Al marit li agradava estar a prop de l'Empordà. Van fer diverses excursions: a les imatges inferior i a la pàgina de la dreta estan a la casa del Greco a Toledo.

l'operació, donà a la Montserrat un cobrellit com a record. Era l'única cosa que tenia. Va morir pocs mesos després.

En mig de tot aquell enrenou, s'havia anat cartejant amb l'Hermenegildo. En una carta li explicava que per lliurar el seu germà del servei militar, haurien de casar-se abans del 30 de maig. Durant el temps que va durar el festeig només s'havien vist cinc vegades. Dit i fet: es van casar al monestir de Sant Joan el dia 27 de març de 1941 a les 7 del matí. Feia molt mal temps i molt fred. Vivien a pagès i en aquelles hores del matí i a les fosques, amb els camins enfangats, no podien pas venir arreglats des de casa per a la cerimònia! Van canviar-se de roba a can Pinyol, una família amiga del poble. D'aquesta manera, amb els vestits i sabates nets i planxats, celebraren el casament. A la cerimònia varen assistir-hi cinc persones.

Com a viatge de nuvis van anar dos dies a Barcelona. A la tornada del viatge, van passar per Granollers per anar a veure un amic de l'Hermenegildo que era d'una casa de pagès; havien fet el servei militar junts a l'Àfrica. No podien arribar a casa de

extraordinàries, en veure la mare en un estat tan precari, van proposar que la Montserrat i la mare es quedessin dues setmanes a casa seva; així, la mare podria refer-se una mica i els estralls que havia fet el temporal s'arregliarien. L'aiguat va amainar, però aquell cop de riu va endur-se vies del tren, cases, ponts, molt bestiar i, el que va ser pitjor, la vida d'algunes persones. La Montserrat i les persones que van viure-ho, a hores d'ara,

encara recorden aquell desastre. Passats uns dies, era hora que la Montserrat i la seva mare retornessin a Sant Joan. El senyor de la casa els facilità el transport en un camió que els portà fins a Montesquiú. El mateix camióner els trobà un altre camió que els portà fins a Ripoll. Després, amb penes i treballs, un carro els portà fins a casa per uns camins que ningú es pot imaginar. La mare era conscient de la gravetat de la seva malaltia i malgrat

l'amic en millor moment. Aquell dia mataven el porc! La matança de porc, en una època de tanta misèria, era una gran festa. No els podien acollir millor, tant és així que els van fer quedar tres dies. A la Montserrat li van deixar un vestit per estar més còmoda, ja que només portava el vestit i les sabates de núvia. Tant ella com el marit, van treure el ventre de pena. La Montserrat recorda aquesta estada com uns dels dies més feliços de la seva vida.

Enl arribar del viatge de nocces, van recollir les poques coses que tenien i s'en van anar a Cantallops per quedar-s'hi a viure. En arribar a Olot, plovia tant que es van haver de comprar uns esclops; l'aigua ja els entrava per les sabates. Aleshores, van viure dotze anys a Cantallops. Per casar-se i afrontar la nova etapa, l'Hermenegildo havia demanat un préstec a l'amo de la casa on treballava. Va tornar aquells diners a poc a poc; pagava 5 o 10 pessetes cada

setmana, segons li venia bé.

La duresa de la postguerra s'havia anat suavitzant, les fàbriques s'havien recuperat dels aiguats i a Sant Joan hi havia feina. Van decidir tornar a viure aquí. Ell treballava a la pedrera de Can Martin; ella, a la fàbrica de ca l'Espo-na. Tenien salut i feina i van ser molt feliços. El seu marit, com a bon empordanès, era un gran sardanista. Encara molts santjoanins el recorden, alt com era, fidel i puntual, puntejant les sardanes al passeig.

50 Anys després, van celebrar les nocces d'or. Ja vivien a la residència. Les Germanes els van organitzar una gran festa amb un dinar al restaurant La Teuleria, inclòs. La Montserrat ho recorda amb molta il·lusió. Els van fer molts regals. Van ser 20 persones convidades. Aquella celebració va ser molt maca. De fet, va ser la que no havien tingut el dia que es van casar.

Ara, moltes estones la Montserrat recorda totes aquestes coses, les penes i les alegries, tot són records. Però, com diu ella, enrere no s'hi pot tornar, només són records. La Montserrat té 92 anys, i els prometo que ha gaudit de valent en compartir amb nosaltres, amb el cap clar, totes aquestes coses de la seva vida que l'han marcat profundament. Potser són petites, però entranyables i properes. Amb tota seguretat, són un testimoni del que ens ha passat a molts de nosaltres. Felicitats, Montserrat!

Ajudada domicili

La Fundació Emma vol arribar a gestionar un ampli centre de recursos per a l'envelliment. Volem atendre integralment les persones amb els diferents graus de dependència, i per tant, volem desenvolupar una cartera de serveis que puguin atendre des de la menor a la majorsituació de dependència:

- Serveis d'atenció domiciliària: assessoria tècnica, assistència domiciliària, bugaderia, àpats a domicili, préstec de material tècnic, acompanyaments...

- Neteges de xoc

- Dinamització social de les persones assistides

- Serveis tècnics de prevenció i ajuda a la dependència

- Habitatges tutelats

- Centre de dia

- Residència assistida: estades temporals

- Residència assistida: estades indefinides

D'aquesta manera, arribem a

la conclusió que el servei d'Atenció a Domicili forma part d'aquesta cartera de serveis diversos, que això pluga la Fundació Emma, de diferent naturalesa -sanitària i social, entre altres-, i que parteix de la coherència i la unitat d'acció.

FILOSOFIA

La nostra filosofia va destinada a assegurar el benestar de la persona que necessita ajuda des de diferents vessants:

- **ASSISTENCIAL:** realització d'aquelles tasques més immediates d'atenció personal i domèstica, necessàries per al desenvolupament normal de la vida quotidiana. Companyia, ajut en la cura personal i higiene, alimentació, medicacions, roba, economia de la llar, mobilitzacions, activitats d'oci i facilitació d'activitats amb l'entorn

- **PREVENTIU:** prevenció de possibles situacions de desintegració del nucli familiar causada per dificultats en la relació i convivència entre tots o alguns

dels membres de la família i/o de possibles internaments, i de deteriorament personal progressiu

- **EDUCATIU:** educació per a l'adquisició i millora dels hàbits

domèstics i personals, tant de la persona assistida, com de les del seu entorn, que poden necessitar d'una formació per consolidar aquesta assistència. Suport al desenvolupament de les capacitats personals, d'afectivitat, convivència i integració a la comunitat; volem oferir un servei integral i de qualitat. És a dir, que l'usuari/ària pugui disposar, al domicili, i amb la mateixa professionalitat i eficàcia, de tots els serveis que disposa la residència.

Aquesta professionalitat i eficàcia es basa en uns continguts:

- El servei ha de ser de caràcter polivalent.

- Potencialment, adreçats a qualsevol grup d'edat.

- Situats en el marc d'un pla individual d'atenció, pactat amb l'usuari i amb la seva família, que és el marc proposat pels serveis del Consell Comarcal.

- La intervenció ha de fer-se en l'entorn del domicili de la persona assistida.

- Aquesta intervenció té per objecte la persona, la família, l'habitatge i l'entorn comunitari, dins del marc d'una intervenció global i sistèmica.

- S'ha de dur a terme per personal qualificat.

- Pot ser temporal, transitori o permanent.

- El període d'intensitat estarà

en funció de les necessitats de cada usuari/ària.

OBJECTIUS

- Mantenir les persones amb una deficiència i/o una incapacitat física, psíquica, intel·lectual o social en el seu entorn habitual de vida.
- Incrementar l'autonomia de la persona dependent, perquè pugui continuar vivint al seu domicili el màxim de temps possible, amb la major qualitat de vida possible.
- Substituir les famílies que es responsabilitzen de persones que necessiten cures específiques al domicili, bé per descans o per absència. Al mateix temps evitar-los el cansament.
- Aconseguir canvis conductuals en la persona dependent per millorar la seva qualitat de vida.
- Facilitar la realització de tasques i activitats que l'usuari no pugui realitzar per ell mateix
- Fomentar el desenvolupament d'hàbits saludables (alimentació, higiene, exercici físic...)
- Potenciar el desenvolupament d'activitats en la pròpia casa i en l'entorn comunitari.
- Augmentar la seguretat personal
- Potenciar les relacions socials i estimular la comunicació amb l'exterior.
- Millorar l'equilibri personal de l'individu, la seva família i el seu entorn, mitjançant vincles familiars, veïnals i d'amistat.

A QUI ADRECEM LA NOSTRA ACTIVITAT

Principalment a gent gran amb dependència, però no exclouem

altres persones amb dependència.

- Persones amb un grau de dependència per realitzar activitats instrumentals de la vida quotidiana, de manera que la seva vida al domicili és més durable si reben una ajuda.
- Persones amb un grau de dependència per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària, de manera que la seva vida al domicili només és possible si reben una ajuda puntual.
- Persones que tornen a casa després d'estar hospitalitzades (malaltia, accident o intervenció quirúrgica) i necessiten una ajuda transitòria o temporal.
- Persones amb una deficiència i/o incapacitat física, intel·lectual i social degut a una malaltia, accident laboral o accident de trànsit.
- Persones que tenen el cuidador principal gran o que té certs impediments i necessita un reforç o suport.
- Persones amb un cuidador principal que és poques hores al domicili.

D'altres problemàtiques, com famílies desestructurades, dones maltractades, infància en risc, caldria parlar-ne amb els serveis tècnics del CC. La Fundació Emma resta oberta a intervenir-hi.

LES PRINCIPALS TASQUES DEL SAD

Atenció a les activitats bàsiques de la vida diària: ajuda per aixecar-se del llit, incorporar-se de la cadira, vestir-se i desvestir-se, menjar i per a la higiene personal, i tot allò que es cregui conve-

nient en cada cas i s'estableixi amb els SS del Consell Comarcal.

Neteges a domicili: sense incloure-hi les neteges de la llar "afons".

Companyia, conversa i comunicació amb la persona usuària, dins i fora de la llar.

Intervencions de suport a les capacitats personals d'afectivitat i convivència.

ALIMENTACIÓ

Actuacions adreçades a fomentar hàbits de conducta i adquisició d'habilitats bàsiques: economia, higiene...

Fer el llit, fer el menjar (segons unes dietes establertes).

Comprar articles bàsics per al consum diari.

Rentar la roba.

Repassar i cosir la roba d'ús personal.

Control i seguiment de l'administració de la medicació senzilla, indicada pel metge, si no hi ha una persona de la família o anàloga que ho pugui fer amb garanties.

Facilitació d'activitats d'oci a la llar: treballs manuals ...

SERVEIS COMPLEMENTARIS

- Estada temporal
- "Neteges de xoc"
- Ajudes tècniques per a l'autonomia
- Servei de préstec de material tècnic

ATENCIÓ ESPECIALITZADA OPCIONAL

- Cures d'infermeria
- Tractaments de fisioteràpia
- Suport psicosocial
- Tractaments de teràpia ocupacional

La nova unitat de psicogeriatria de la Fundació Emma

Aquest any 2006, a la Fundació Emma estarà marcat, entre altres aspectes importants, per l'inici de les obres de la Unitat de Psicogeriatria. Així seguim la filosofia que guia la Fundació: oferir una cartera de serveis adreçada a la dependència, al màxim d'àmplia possible.

Així ho hem anat fent: creació de la Fundació, la residència, el centre de dia, el menjador social, l'estada temporal, el Servei d'Atenció Domiciliària...

Ara tenim un nou repte a sobre de la taula: la posada en marxa de la Unitat de Psicogeriatria. Aquesta Unitat, tal com s'explica més avall, ha de suposar un nou avenç en la qualitat assistencial de la nostra entitat, qualitat que ens ha de permetre d'assolir l'excel·lència en allò que més bé sabem fer: donar assistència a la dependència.

La Unitat tindrà una cabuda de 8 places, i s'ubicarà a la segona planta de l'edifici de "l'hospital", el lloc on tradicionalment vivien, temps enrere, les "hermanes".

A sobre la teulada de l'edifici i el segon pis de la torre, podeu observar l'antiga residència de les Germanes. Tot aquest espai serà remodelat ben aviat.

Les obres, finançades pel Departament de Benestar i Família, pujaran a 200.000 euros, i es preveu tenir-les acabades dins del primer semestre del 2007.

Per familiaritzar-nos, de manera molt bàsica, amb les unitats de psicogeriatria, hem de tenir en compte que no estan orientades a totes les persones residents afectades de processos de demència, sinó que han de reservar-se per a alguns casos seleccionats adequadament, en què l'ingrés proporcioni una millora significativa en la seva aten-

ció, o bé millori el clima de convivència entre la resta de residents.

Generalment, es reservaran aquestes places per a persones amb demència que presentin algun trastorn del comportament: crits, agitació, deambulació incontrolada, risc d'agressivitat, possibilitat de fugida, quan es tracti d'una persona legalment confinada, etc. També, per a aquelles demències evolucionades, que presenten una vida gairebé vegetativa, en cadira de rodes, amb desconexió profunda de l'entorn, etc.

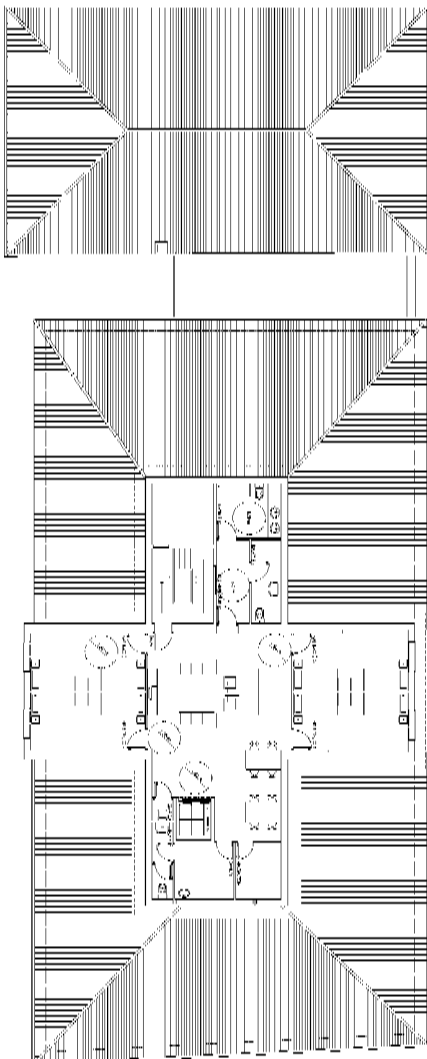
OBJECTIUS DE LES UNITATS DE PSICOGERIATRIA

L'objectiu d'aquestes unitats és millorar la qualitat de vida de les persones que estiguin afectades de processos demencials i disminuir la simptomatologia secundària produïda per la falta d'adaptació dels centres residencials a les seves necessitats específiques d'atenció.

Objectius específics:

- Prestar una adequada atenció socio sanitària a les persones afectades de processos demencials en fases moderades o greus, en l'àmbit residencial, amb criteris

Aquesta és la proposta actual de distribució dels espais.

de la màxima eficiència en la utilització dels recursos.

- Eliminar les fugides (voluntàries o per simple desorientació espacial) d'aquestes persones de les residències, cosa que té greus riscos per a la seva integritat física.

- Disminuir al màxim les contencions físiques (corretges, cinturons, subjeccions magnètiques, etc.), i químiques (neurolèptics, etc.). Aquestes medicacions només les hauria d'emprar el metge responsable del centre i com a últim recurs en situacions de risc per al malalt o per a la resta de residents, sempre per perí-

odes de temps limitats, amb protocols específics d'atenció, i en persones legalment incapacitades.

- Afavorir la lliure deambulació en l'àrea de seguretat de la Unitat de les persones amb demència, amb l'objectiu de realitzar un exercici físic positiu de cara a la instauració del somni. Molts autors insisteixen en la importància de comptar amb zones de deambulació adaptades, per disminuir el nivell d'ansietat, etc.

- Millorar la qualitat de vida de la resta dels residents, que pateixen problemàtiques bàsicament d'origen

A les tres fotografies podeu observar l'estat actual de les instal·lacions. Pràcticament totes les separacions interiors seran enderrocades i es cobrirà el pati interior. Les noves instal·lacions estan pensades perquè serveixin per a un tipus de rehabilitació molt específica.

físic i es veuen obligats, en l'actualitat, a conviure amb persones greument demenciades, amb les inevitables molèsties que això els ocasiona.

- Millorar les condicions de treball del personal d'atenció directa que atén, moltes vegades en situacions difícils, aquestes persones amb demència.

- Optimitzar les despeses del personal d'atenció directa, mitjançant àrees psicogeriatríques de fàcil supervisió, menys necessitats de personal de porta, etc.

- Proporcionar als familiars dels usuaris i les usuàries la seguretat que estan atesos de la millor manera possible i que es respecten al màxim els seus drets individuals. Igualment, s'ha d'ajudar la família a entendre la dinàmica de funcionament de la persona afectada de demència, i preparar-la per a l'evolució que pot tenir aquest usuari o usuària.

CONCLUSIONS

1. Les unitats de psicogeriatría, en l'àmbit residencial, es defineixen com un recurs especialitzat per a l'atenció de residents que presenten demències senils (Alzheimer, vasculars i altres). 2. Aquestes unitats són una de les principals línies d'atenció a aquesta problemàtica. Existeixen altres respostes, en l'àmbit del manteniment domiciliari, com ara els centres de dia, el servei d'atenció domiciliari –SAD-, etc.

3. Els seus objectius princi-

pals són: millorar la qualitat de vida de les persones afectades de demència en les residències de persones grans, eliminar riscos de pèrdua o fugida, disminuir les contencions físiques i químiques, afavorir la lliure deambulació en l'àrea de seguretat de la unitat, millorar la qualitat de vida de la resta de residents sense demència i millorar les condicions de treball del personal d'atenció directa.

4. La estructura física de la unitat ha de proporcionar als seus usuaris l'ambient més proper possible a un domicili particular, per dimensions, aspectes decoratius, nombre d'usuaris/àries, ja que cal disminuir al màxim els elements que contribueixen a donar-li un aire hospitalari o institucional. S'ha d'assolir un espai de convivència que afavoreixi l'orientació, possibiliti la deambulació i proporcioni seguretat.

5. El nombre d'usuaris de cada unitat no ha de superar els 15. En cas de necessitar més places en un centre residencial, se situaran en unitats físiques independents.

6. En l'àmbit funcional, s'arbitraran tres elements fonamentals per proporcionar una atenció sociosanitària de qualitat:

- El treballador de referència.

- La valoració individual i integral per part d'un equip interdisciplinari.

- L'elaboració d'un pla

Hi ha espais que mai han estat acabats i que en l'actualitat serveixen de quarto traster.

d'atenció individual (PAI).

7. D'acord amb les ràtios vigents, calen les següents figures professionals específiques per a la Unitat de Psicogeriatría:

- cuidadores
- diplomada d'infermeria
- psicòleg
- monitor ocupacional
- metge
- psiquiatre

8. Programes específics

- Atenció personal bàsica, que s'ha de dur a terme en un ambient fonamentalment rehabilitador, més que no pas substitutiu de la funció.

- Psicoestimulació. Programes com "Bon dia", gimnàstica, psicomotricitat, laborteràpia, orientació a la realitat, musicoteràpia, etc.

- Atenció sanitària, amb la utilització dels últims avenços farmacoterapèutics contra l'Alzheimer i la realització de sessions conjuntes de valoració entre el psiquiatre i la resta del personal sanitari de la Unitat.

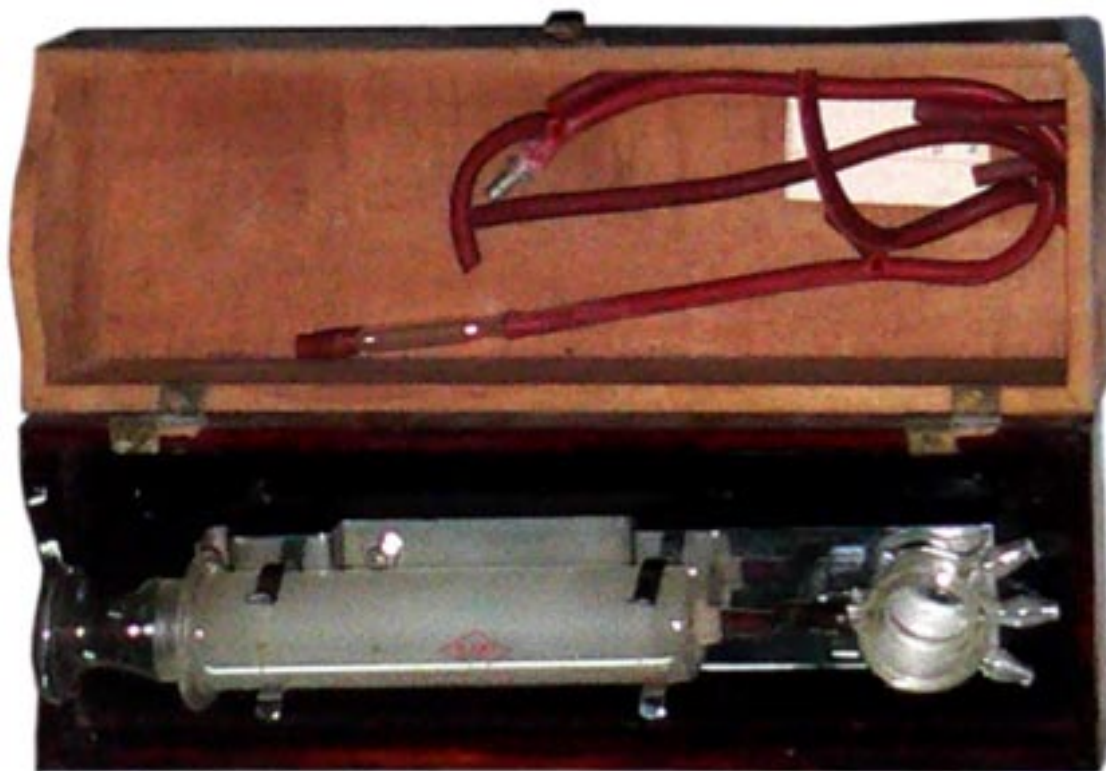
- L'ús d'escalles de valoració per al seguiment de l'evolució d'aquests pacients haurà de ser la pràctica habitual en aquestes unitats.

Petita història de l'edifici

Les il·lustracions d'aquest article són eines utilitzades a la segona part del segle XX pels metges i el personal sanitari de l'hospital

Al llarg de tants segles, l'hospital ha canviat la situació de l'edifici en diverses ocasions. Des dels anys vint, s'havien urbanitzat els terrenys a partir de Sant Pol. L'any 1936 s'havia començat a construir un edifici als jardins de can Tarré de la Torre, que es pensava destinar a guarde-

ria d'infants. Aquest edifici s'adaptà a les necessitats de la nova instal·lació de l'hospital. L'any 1940, en aquest edifici de la carretera de Camprodon, s'estableix l'hospital

Aquest article ha estat confeccionat amb la documentació de l'edició del monogràfic de la Festa Major de l'any 2001 i amb l'opuscle de commemoració dels 25 anys del servei de les Germanes Serventes de la Passió.

El aparelles mèdics formen part del fons històric de la residència Emma.

tal com l'hem conegut fins fa pocs anys. L'època era molt difícil en tots els aspectes. Es proposà que la Junta de Beneficència es fes càrrec de les despeses que l'hospital ocasionava, amb el consultori. La proposta no va ser acceptada.

A les acaballes de l'any 1951, es va reestructurar la Junta de Beneficència. La presidència s'encomanà a l'alcalde, i la vice-presidència al rector. Amb bona voluntat i alguns ajuts, la nova junta procurà resoldre els problemes urgents de l'edifici i de la institució.

El 2 de gener de 1961 les Germanes Serventes de la Passió arriben a Sant Joan per tenir cura de les tasques de l'hospital: curar malalts, tasques de cuina,

neteja, bugaderia... L'edifici s'havia anat deteriorant i necessitava reparacions urgents. En aquell moment només atenia 10 residents. Amb alguna ajuda s'adequaren les instal·lacions amb les reformes més imprescindibles. Aquesta reforma permeté donar més servei i desenvolupar moltes altres funcions; fins i tot s'hi practicaren algunes operacions quirúrgiques. L'hospital tenia només l'instrumental més imprescindible i un aparell de raigs

X. Una mica més tard, fins l'any 1970, també va fer funcions de clínica de maternitat. En aquesta època, pel nivell d'atenció i la facilitat que representava tenir a prop la nova mare i el nadó, que moltes famílies van utilitzar l'hospital per donar a llum els seus fills.

Per l'entrada de la part del darrere, al carrer de Ramon d'Urg, fins fa 5 anys hi havia els consultoris i dispensaris i es donava servei d'atenció mèdica als usuaris del poble.

El desembre de 1999, les Germanes Serventes de la Passió deixen l'atenció de l'hospital i la vila. La comunitat religiosa era cada vegada més migrada, i la fal-

ta de vocacions en fou la principal responsable.

La marxa de les germanes precipità una nova organització de l'estructura de la institució i, en no gaire temps, la majoria del per-

sonal fou renovat. El que era conegut des de l'edat mitjana com a hospital, ara és la Fundació Emma, amb una organització, gestió i direcció completament adequats als temps que vivim. Les instal·lacions han estat totalment renovades i s'ha convertit en una residència geriàtrica amb alguns serveis que sobrepassen l'àmbit local.

En aquests moments es disposa d'infermera les 24 hores del dia, hi ha les gericultores necessàries, una assistenta social, una fisioterapeuta, un psicòleg i un terapeuta, a part del personal de cuina, neteja i personal especialitzat en l'atenció a la gent gran.

La reforma de les instal·lacions començà amb una espaiosa i clara sala d'estar, també de descans. En aquesta sala els residents rebien les visites de familiars i amics sempre disposats a sentir una veu amiga o fer una manyaga. Gaudeixen d'un gran televisor de plasma, tan modern que sense moure's de casa veuen partits de futbol o pel·lícules com si estiguessin acomodats en un cine.

Continuarem explicant la història de l'hospital, però els asseguro que la Fundació Emma té futur.

Les activitats

5 DE GENER: RECEPCIÓ DELS REIS MAGS

27 DE FEBRER: FESTA DE CARNESTOLTES

ELS RESIDENTS ES VAN DISFRESSAR AMB UN ORIGINAL BARRET D'ESPANTAOCELLS ELABORAT ÍNTEGRAMENT PER ELLS MATEIXOS AL TALLER DE MANUALITATS.

EL PERSONAL ENS VÀREM DISFRESSAR DE BOLET.

**16 DE MARÇ:
VISITA GUIADA AL CLAUSTRE DEL MONESTIR**

PER CONÈIXER LES NOVES CAMPANES DEL MONESTIR I DE ST. POL.

11 D'ABRIL. FESTA DE LA PRIMAVERA I RECONeixEMENT A LA TASCA CONTINUADA DEL VOLUNTARIAT

VÀREM CELEBRAR L'ARRIBADA DE LA PRIMAVERA AMB UNA MENJADA DE BUNYOLS FETS PER LES VOLUNTÀRIES. AL FINAL DE LA FESTA ÉS VA LLIURAR UN OBSEQUI ELABORAT PELS RESIDENTS A TOTES LES VOLUNTÀRIES DE LA FUNDACIÓ.

**MES DE JUNY:
CICLE DE SORTIDES
ALS LLOCS MÉS EM-
BLEMÀTICS DE LA VILA
I EL SEU ENTORN.**

- ALBERG DE L'ESTACIÓ.
- ERMITA DE LA MARE DE DEU DEL PRAT.
- PLAÇA CLAVÉ I CAMPANES DE ST. POL.
- ERMITA DE ST. ANTÒNI.
- OGASSA.

12 DE JUNY: EXCURSIÓ A L'ESTARTIT

PASSEIG AMB VAIXELL A L'ENTORN DE LES ILLES MEDES.

23 DE JUNY: REVETLLA DE ST. JOAN

CELEBRACIÓ AMB COSTELLADA AL JARDÍ. ACTUACIÓ DE L'ESBART DANSAIRE DEL CASAL DE JUBILATS DE RIPOLL.

11 D'AGOST: MERCAT MEDIEVAL DE RIPOLL

VISITA A LES PARADES DELS CARRERS

9 DE SETEMBRE: FESTA MAJOR 2006

VISITA DELS GEGANTS QUE PARTICIPEN A LA CERCAVILA I BALLADA AL JARDÍ DE LA FUNDACIÓ.

10 DE SETEMBRE: BALL DELS PABORDES

ASSISTÈNCIA DELS RESIDENTS A LA PLAÇA MAJOR

11 DE SETEMBRE: GRAN BALL

DE CELEBRACIÓ DE LA FESTA MAJOR.

Final del laberint

Quan aquells dits sensibles
toquin músiques fràgils
i lentament vacil·lin
llums canviants de ciris,
surt de la festa. Mira
quanta nit, quina extrema
solitud se t'emporta,
per la riassa, a l'home
justificat i lliure
que neix del teu silenci.

Salvador Espriu

Dels diferents serveis
de la Fundació, aquest
últim semestre
ens han deixat:

Enric Arnau Cuatrecases
Valentí Arqués Bonamaisó
Mateu Barceló Mach
Pilar Barragan Ruiz
Florinda Baulenas Espert
Maria Busquets Soler
Concepció Busquets Roura
Antoni Carrillo Carrillo
Carme Casanovas Canal
Joan Coma Pastoret
Franciscà Coll Carles
Maria Gasol Dunach
Marin Giménez Pachan
Antonio Jodar Grima
Adoración Martínez Galan
Lluís Mayol Pagès
Maria Morera Furtané
Rogelio Pérez Pérez
Sergio Prieto Rivero
Josep Riu Riu
Anna Vilalta Fajula
Maria Vilarrodà Diumenge

Un record per a tots ells!

Properes activitats

30 D'OCTUBRE

Castanyada i festa de tardor

ELABORACIÓ DE PANELLETS PER PART DELS RESIDENTS, AMB L'AJUDA DEL VOLUNTARIAT. TORRADA DE CASTANYES AL JARDÍ. AMB LA COL·LABORACIÓ DEL CASAL DE JUBILATS. GRAN BALL DE FINAL DE FESTA

2 DE NOVEMBRE

Festivitat de Tots Sants

SORTIDA AL CEMENTIRI AMB ELS RESIDENTS DE LA FUNDACIÓ QUE HO DESITGIN.

FESTES DE NADAL

ENCARA ESTEM PENDENTS DE CONCRETAR LES DATES I LES ACTIVITATS PREVISTES PER A LES FESTES DE NADAL. S'ANUNCIARAN EN UN PROGRAMA ESPECÍFIC

PASTORETS

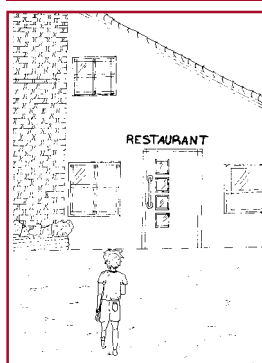

UN GRUP DE RESIDENTS TREBALLA PER TORNAR A REPRESENTAR-LOS

Humor

per Andrés Vinagre

Dibuixos: Neus Antolí. 1r secundària. SES Sant Joan de les Abadesses

Entra un señor en un restaurante, se sienta, y el camarero le pregunta qué desea:

- Una tortilla, por favor.

El camarero responde:

- Española o francesa?

Me da igual, porque no voy a hablar con ella...

No et rovellis!

LLENGUATGE:

Mireu d'ordenar cada conjunt de lletres per tal de formar un mínim de tres paraules diferents amb significat (en castellà).

Per exemple:

OTAP: PATO TOPA TAPO OPTA APTO

CSOA:
 LSOA:
 RCOA:
 SPAO:
 TSOE:
 CLOA:
 RTAA:
 PREA:

ATENCIÓ!

Subratlleu els nombres contigus, màxim dos, que sumats donin com a resultat el vuit.

8 2 4 4 9 0 5 2 6 4 2 9 4 3 9 3 3 2 0
 4 0 2 5 4 9 2 7 1 9 2 3 8 7 6 2 4 6 2
 5 4 9 2 3 5 8 9 1 2 4 3 4 4 0 9 0 9 4
 2 2 3 1 7 8 9 4 1 5 3 9 6 1 9 4 8 3 7
 2 4 6 2 8 0 2 4 9 5 3 2 9 4 9 5 2 6 0
 6 9 2 4 9 5 9 5 3 2 3 4 4 5 1 5 9 6 0
 4 7 2 1 3 9 5 1 6 2 9 4 9 4 3 5 2 1 0
 3 0 2 8 7 4 2 5 1 7 6 2 4 4 9 4 9 4 2
 3 7 6 2 2 6 1 5 4 1 1 3 4 7 8 4 4 9 3
 3 6 1 5 6 2 8 2 9 4 1 7 9 4 3 5 1 8

Voluntariat

Equip de voluntariat de la Fundació Emma

Tot un detall...

Per a les persones que fem voluntariat en llocs com la residència Emma, els residents són persones amigues. Fem poca cosa, però si tenim un moment o passem per davant de la residència, hi entrem per fer-los una manyaga, saludar-los o, amb una mica més de temps, sortir a fer un passeig, o xerrar i compartir alguns dels esdeveniments que sovint es fan a la residència. La mateixa bona entesa que tenim amb els residents, la tenim amb el personal que hi treballa i amb la direcció. Amb tots compartim estones. Quan arribes a casa, et sents satisfet i te'n queda un bon record.

Amb la coneixença del dia a dia, de les persones de la residència amb qui tenim contacte, contínuament estem aprenent coses. Del personal que els até n'aprenem l'actitud de servei, el que es necessita i com s'han de tractar les persones segons les malalties que tenen. T'adones de com agraeixen els residents el poc

temps que els dediquem, i això ens dona ànims per continuar. En conjunt i amb una mica de perspectiva, t'adones de com evolucionen els serveis, la maquinària, les instal·lacions, com s'organitzen cada vegada més activitats per tal de millorar l'estat de benestar dels residents.

Quan a l'activitat específica de les voluntàries, veiem com el dia que fem bunyols o panellets amb les senyores que viuen a la residència, cada una hi dona la seva opinió o la seva recepta de cuina. Generalment es té en compte, igual com el dia que es fa la crema catalana. Quan es fan les disfresses tothom té els seus gustos, i es procura respectar la majoria d'opinions i iniciatives.

Amb motiu de la Festa de Germanor del Casal de Jubilats, al primer pis cada any

s'organitza una exposició de treballs manuals. Vàrem convidar els residents a veure-la. Quina sorpresa que vam tenir quan, pel fet d'exposar, ens van regalar unes fotografies del grup d'interns, amb un marc fet amb macarrons tenyits de colors, que era una delícia.

S'ha de reconèixer el mèrit d'aquest treball. Primer van tenyir els macarrons amb molta cura, els van enganxar al voltant de la cartolina, i ho van il·lustrar amb una poesia. Les persones que van veure l'exposició del casal, que van ser moltes, van alabar la idea i el treball. Avui, des d'aquí, l'equip del voluntariat els volem donar les gràcies, i deixar constància que dels residents cada dia n'aprenem més coses. Quin detall! Moltes gràcies, per un dia més en què ens va fer més felices!

Edició i patrocinada:

Fundació
Emma

Diputació
de Girona

CONSELL
COMARCAL DEL
RIPOLLÈS

AJUNTAMENT DE
LA BARONAL VILA
DE SANT JOAN DE
LES ABADESSES

Aquesta revista la distribueixen els nens i nenes a totes les llars de Sant Joan.

A la Fundació Emma us en lliuraran, si cal, algun exemplar més.